

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320203200
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2320203200.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. H., nar. XX.XX.XXXX a D. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov: Mgr. D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX, zastúpená JUDr. Borisom Štanglovičom, advokátom, Jarmočná 2264/3, Šaľa, a V. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. H. XXXX/X, I. - I., zastúpený JUDr. Róbertom Bockaničom, advokátom, Seberíniho 1, Bratislava, o návrhu matky na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a pozastavenie výkonu rodičovských práv otca k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 29. marca 2021, č.k. 21P/130/2020-379, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., V., VI. a v závislom výroku VII. **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zveril maloleté deti V. a D. do osobnej starostlivosti ich matky (výrok I.), otcovi maloletých detí určil povinnosť prispievať na výživu maloletého V. sumou 150,- Eur mesačne a výživu maloletej D. sumou 150,- Eur mesačne s účinnosťou od 24.08.2020, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletých detí (výrok II.), určil ročné výživné za čas od 24.08.2020 do 31.03.2021 na maloletého V. v sume 648,72 Eur, maloletú D. v sume 728,72 Eur, ktoré sumy povolil otcovi maloletých zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 60,- Eur do zaplatenia tak, ako bežné výživné, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok (výrok III.), vo zvyšnej časti návrh matky maloletých detí zamietol (výrok IV.), čím zmenil rozsudok Okresného súdu Galanta, č.k. 19P/120/2019-73 zo dňa 25.11.2019 v časti osobnej starostlivosti o maloletých a v časti výživného (výrok V.). Zároveň zamietol návrh na prerušenie konania (výrok VI.) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VII.). Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka maloletých sa návrhom podaným na súd prvej inštancie domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti s tým, že ich bude zastupovať spravovať ich majetok a určenia povinnosti otcovi maloletých detí prispievať na výživu každého dieťaťa sumou 100,- Eur mesačne. Zároveň žiadala, aby súd pozastavil výkon rodičovských práv a povinností otca maloletých detí k obom deťom. Dôvodila tým, že došlo k podstatnej zmene pomerov, najmä v správaní sa otca maloletých detí, ktoré sa prejavovalo tak, že sa na nich dopúšťal fyzického a psychického násillia, a to aj v prítomnosti detí. Toto sústavné fyzické a psychické týranie považovala za preukázané aj v zmysle uznesenia sp.zn. 1Tp/4/2020 vydaného Okresným súdom Galanta, ktorým súd rozhodol, že sa otcovi maloletých ukladá okrem iného aj obmedzenie spočívajúce v zákaze styku, ako aj v zákaze úmyselne sa priblížiť k matke maloletých

detí, ako aj k ich spoločným maloletým deťom V. a D. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. Bolo mu tiež uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze zdržiavať sa v blízkosti obydlija matky maloletých detí. Z tohto dôvodu je otec v trestnej veci stíhaný pre spáchanie zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Pri rozvode manželstva súhlasila so striedavou osobnou starostlivosťou z dôvodu, že chcela umožniť deťom primeraný kontakt s obidvoma rodičmi, ktorý tak prispieva aj k zdravému citovému, psychickému vývoju detí. Vzhľadom na uvedené mala za to, že otec maloletých detí nie je spôsobilý maloleté deti vychovávať a jeho akýkoľvek ďalší styk s maloletými pre ne nie je vhodný. Preto navrhla deti zveriť do jej svojej výchovy. Uviedla, že mesačné výdavky na výživu maloletého V. predstavujú sumu 191,- Eur, na maloletú D. sumu 205,- Eur. Potvrdila, že otec maloletých detí jej mesačne prispieva nepravidelne v roku 2019 sumami 20,- Eur mesačne, v niektorých mesiacoch 1,- Euro mesačne a od apríla 2020 v sumách 45,- Eur na D. a 55,- Eur na V.. Uviedla, že otec detí dňa 24.07.2020 vybral z účtu maloletého V. sumu 488,65 Eur, čo je zrejme zneužitie rodičovského práva zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Navrhla, aby súd zvážil prerušenie konania vzhľadom na to, že trestné konanie otca maloletých detí je konaním, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Otec uviedol, že s návrhom nesúhlasí, považuje ho za klamlivý, jeho meno poškodzujúci a zavádzajúci. Dodal, že odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu sp.zn.1Tp/4/2020 o nezatí do väzby riadne a svedomito dodržiava a plní všetky povinnosti a obmedzenia, ktoré mu boli uložené i napriek tomu, že ich súčasné trvanie považuje za neodôvodnené. Zamedzením mu styku s deťmi a zákazu priblíženia sa na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, nie sú dotknuté iba jeho práva ale predovšetkým práva jeho maloletých detí, ktoré sú v súčasnosti vo veku, ktorý z hľadiska ďalšieho vývoja možno považovať za kľúčový. Skutočnosť, že im je bránené stykať sa s vlastným otcom možno dôvodne vnímať ako významný faktor ovplyvňujúci formovanie ich osobnosti. Zdôraznil, že nie je obvinený z trestného činu, ktorého obeťou by mali byť jeho maloleté deti. Dobrovoľne zasiela matke detí bezhotovostným prevodom výživné na maloleté deti a príspevky na režijné náklady spojené s chodom domácnosti na adrese S. XXX, rovnako ako aj príspevok na matkin III. dôchodkový pilier. Jeho čistá mesačná mzda za posledných 12 mesiacov bola 1.389,22 Eur, v ktorej sume je zarátaný aj daňový bonus. Jeho zmluvná mzda však je po vykonaných zrážkach zo mzdy 1.202,81 Eur. Okrem príjmu z pracovnej činnosti poberá čiastočný invalidný dôchodok. Mesačné výdavky na svoju osobu vyčíslil sumou 1.016,21 Eur. Mesačné výdavky na matku maloletých detí vyčíslil sumou 347,79 Eur, ktorá pozostáva z nákladov na splátky úveru za vozidlo matky detí v sume 267,79 Eur a z režijných a sporiacich nákladov uhrádzaných v prospech matky v sume 80,- Eur. Mesačné výdavky na maloleté deti vyčíslil v celkovej sume 100,- Eur. Uviedol, že spolu s matkou vlastní nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX rodinný dom v k.ú. S., je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX, nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX, je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX a na LV č. XXXX (rodinný dom - byt A, zastavaná plocha a nádvorie, záhrada, ostatná plocha v k.ú. A.). Spolu s matkou maloletých detí majú v bezpodielovom vlastníctve manželov zariadenie domácnosti na adrese S. XXX. Je výlučným vlastníkom zariadenia domácnosti na adrese Y. XXA, A. a vlastníkom motocyklu R1200GS Adv. s ev.č. SA941DD. Má záväzky, a to bezúčelový úver nezabezpečený v Y. G., a.s. s dlžnou sumou 16.807,77 Eur, hypotekárny úver zabezpečený nehnuteľnosťou na LV č. XXXX v Y. G., a.s. s dlžnou sumou 149.271,50 Eur a finančné záväzky voči rodine a priateľom s celkovou dlžnou sumou 27.631,- Eur. Matkou maloletých detí uvádzaný prevod z účtu maloletého V. vo výške 488,65 Eur, ako aj prevod z účtu maloletej D. 60,99 Eur realizoval na deťom novo zriadené účty vedené v Y. G., a.s. V rozvode konaní sa s matkou maloletých detí dohodli na ich zverení na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Táto fungovala bez akýchkoľvek problémov až do doby, keď sa s matkou maloletých detí snažil dohodnúť na vysporiadaní BSM. Poukázal na skutočnosť, že požiadal Okresný súd Galanta o neakceptovanie predloženého dôkazu matkou maloletých znaleckého posudku znalkyne MUDr. Jolany Múdrej, nakoľko Ministerstvo spravodlivosti SR začalo proti nej správne konanie. Podrobil sa psychiatrickému posudzovaniu svojej osoby u dvoch znalkýň v odbore psychiatria a sexuológia. Zo záverov týchto psychiatrických znaleckých posudkov vyplýva, že oba vylúčili tyranské správanie u neho aj agresívne črty osobnosti. Matke maloletých zasiela platby spojené so školskou dochádzkou detí ihneď, ako je o tom informovaný pedagogickými pracovníkmi. Žiadal o zabezpečenie psychologického vyšetrenia detí, ktoré sú aktuálne zjavne vychovávané pod nátlakom a vplyvom zo strany ich matky, čo dokazujú ich odlišné výpovede a správanie v prítomnosti matky a mimo nej. Má za to, že pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta nezabezpečujú objektívne šetrenia v rodine a domácnosti matky, nakoľko sa jeho pracovníčky snažia vyjsť v ústrety bývalej kolegyni, ktorou matka detí preukázateľne je. Poukázal, že matka detí opakovane úmyselne zamlčuje príjem z prenájmu nehnuteľnosti bytu č. XX na druhom poschodí bytového domu číslo súp. XXX/X, na sídlisku J. O. v A.. Matka detí vo svojej výpovedi uvádzala, že deti mali počas času stráveného v jej

starostlivosti žalúdočné problémy a maloletá D. aj zvracanie psychického pôvodu. Toto jej vyhlásenie dokazuje jeho tvrdenia z marca 2020, že napäté situácie a hysterické výstupy vytvárala matka detí už počas manželstva a evidentne aj po rozvoде, keď boli deti v jej starostlivosti. Keď boli deti počas nepárnych týždňov s ním, nič také nespozoroval, ani pedagogickí pracovníci počas školskej dochádzky, ani zdravotnícky personál v kúpeľoch, kde absolvoval s deťmi trojtýždňový kúpeľný pobyt. Je názoru, že vzniká dôvodné podozrenie, že deti boli a sú počas starostlivosti u matky v psychickej nepohode, čo môžu dokázať nielen svedkovia ale aj fotografie detí z posledného obdobia, kedy sú deti vystavené odlúčeniu od otca. Žiadal o zachovanie striedavej osobnej starostlivosti. Mal za to, že starostlivosť o deti je do skončenia trestného konania voči jeho osobe dostatočne právne zabezpečená právoplatným predbežným opatrením a bez určenia výživného na maloleté deti, nakoľko od 16.03.2020 dobrovoľne matke maloletých detí uhrádza sumu vyššiu, ako je jej požadovaná v návrhu, na maloletého V. 55,- Eur, D. 45,- Eur, sporenie pre každého po 25,- Eur, splátku spotrebného úveru polovicu za matku 133,90 Eur, príspevok na elektrickú energiu 25,- Eur, úhradu nedoplatkov za SPP v sume 12,49 Eur, internetové pripojenie 25,- Eur, spolu 346,- Eur. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta, č.k. 19P/120/2019-73 zo dňa 25.11.2019. Zároveň bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa maloleté deti zverili na čas po rozvoде do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Výživné si neurčili. Z uznesenia Okresného súdu Galanta, sp.zn. 1Tp/4/2020 zo dňa 13.03.2020 vyplynulo, že súd otca maloletých detí ako obvineného nevezal do väzby ale väzba sa nahradila dohľadom probačného a mediačného úradníka. Obvinenému sa uložilo obmedzenie spočívajúce v zákaze styku ako aj v zákaze úmyselne sa priblížiť k poškodenej Mgr. D. H., ako aj ich spoločným maloletým deťom V. a D. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a tiež mu bolo zakázané zdržiavať sa v blízkosti obydlija matky maloletých detí. Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že otec maloletých detí je trestne stíhaný pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby na tom skutkovom základe, že dlhodobo, minimálne však od októbra roku 2016 až do dnešnej doby spôsobil svojej manželke Mgr. D. H. v priestoroch ich rodinného domu psychické útrapy a to predovšetkým jej ponižovaním, najmä tým, že ju v prítomnosti detí násilím chytil v rozkroku, vulgárnym nadávaním do špinavých kuriev a to aj pred maloletými deťmi, pohŕdavým zaobchádzaním tak, že ich spoločným maloletým deťom uvádzal, že všetko, čo je v domácnosti je z jeho peňazí, že matka nič nedokázala, že je neschopná chudera, vyhotovovaním jej fotografií, videí, kontrolovaním akéhokoľvek pohybu menovanej tým, že ak mu nevyhovie v rôznych nezmyselných požiadavkách nevráti jej deti, jej sledovaním, kamerou nainštalovanou v interiéri rodinného domu v S. č. XXX, bezdôvodným odopieraním spánku, celonočným brnkaním po nose, sviatením mobilným telefónom do tváre. Od 29. novembra roku 2019 po právoplatnosti rozsudku o rozvoде pokračoval v rovnakom opísanom konaní a tiež spôsobil útrapy nočnými návštevami v obydlií poškodenej, nočným búchaním na okno, ukryvaním sa v obydlií poškodenej, ohrozovaním fyzického a psychického zdravia poškodenej. Otec maloletých detí sa domáhal zrušenia uložených povinností a obmedzení, čo odôvodnil tým, že v danej trestnej veci nie je stíhaný za trestný čin, ktorého obeťou by mali byť aj jeho maloleté deti. Uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze styku aj priblíženia sa k svojim maloletým deťom považoval za svojvoľné a arbitrárne. Sudca pre prípravné konanie žiadosť obvineného zamietol. Otec maloletých detí proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trnave uznesením, sp.zn. 3Tpo/67/2020-141, zo dňa 13.10.2020 tak, že sťažnosť obvineného zamietol. Z odôvodnenia vyplynulo, že je potrebné mať na pamäti, že deti, ktoré sú svedkom násillia v rodinách, budú vo svojom živote s vyššou pravdepodobnosťou používať násillie v dospelosti, alebo ho budú zažívať. Sú poznamenané následkami násillia, aj keď nie sú ich priamou obeťou. Môže sa stať, že deti preberú problematické vzorce správania dospelých, naučia sa považovať násillie i keď psychické za prijateľný spôsob správania. Chlapci nadobudnú neúctu voči dievčatám, hrozí nebezpečenstvo, že chlapci si osvoja rolu páchatela a dievčatá rolu obeť. Odborníci v tejto súvislosti hovoria o transgeneračnom prenose násillia. Znalec Mgr. Karol Zubák označil v súčasnosti ako kľúčovú, vzhľadom na ich vek, vzájomnú spoluprácu rodičov. Za dôležité považoval umožniť ľahký a citovo nekonfliktný prechod medzi jednou a druhou domácnosťou pri striedavej starostlivosti, čo v tomto prípade nie je možné a to vzhľadom aj na prebiehajúce trestné stíhanie. Vzhľadom k tomu, že v priebehu trestného konania nedošlo k žiadnej podstatnej zmene okolností súvisiacich s uložením obmedzení obvinenému, nie je dôvodné zrušenie predmetného primeraného obmedzenia, keďže aj tento inštitút nahrádza väzbu obvineného, keďže aj v tomto štádiu trestného konania je naďalej podozrivý, že sa mal dopustiť trestnej činnosti, aj zároveň existuje dôvodná obava, že by mohol v páchaní trestnej činnosti vo vzťahu k poškodenej pokračovať. Uznesením, č.k. 19P/48/2020-29, zo dňa 18.03.2020 súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletých dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a to až do právoplatného skončenia konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým

deťom, nakoľko si to vyžadoval záujem na výchove a zdravom sociálnom, psychickom a fyzickom vývine maloletých detí. Proti tomuto uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia podal odvolanie otec maloletých detí, Krajský súd v Trnave uznesením, č.k. 25CoP/34/2020-64, zo dňa 15.07.2020 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. V priebehu konania matka žiadala, aby súd určil výživné na každé z maloletých detí v sume 150,- Eur mesačne. Procesný opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloleté deti otca neodmietajú, majú ho radi, avšak otec má aktuálne uložený zákaz priblíženia sa nielen k matke ale aj k maloletým deťom. Navrhol deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, styk otca s maloletými deťmi upraviť formou masovo-komunikačných prostriedkov aspoň 1-krát do týždňa a tiež prostredníctvom telefónu. Navrhol, aby súd určil výživné na každé maloleté dieťa v sume 150,- Eur mesačne. Návrh matky maloletých detí na pozastavenie výkonu rodičovských práv otcovi navrhol ako nedôvodný zamietnuť. 16.10.2020 bola vykonaná návšteva v domácnosti matky, opatrovník zistil, že s deťmi obývajú dvojpodlažný rodinný dom, domácnosť je zariadená moderným, štandardným nábytkom, udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletí majú samostatné izby. Počas návštevy dňa 16.10.2020 bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi bez prítomnosti ich matky, obe boli oboznámené s odkazom otca, že ich ľúbi, na čo dodali, že aj oni tatinka ľúbia, uviedli, že sa s ním nestretávajú, ale chýba im. Obe si uvedomujú, že aktuálne má ich otec zákaz priblíženia k matke aj k nim, dodali, že keby tatino nemal zákaz, chceli by sa s ním stretnúť. Maloletý V. uviedol, že by sa chcel s tatinom stretnúť a potom ísť k mamine. Maloletá D. dodala, že by sa chcela cez deň u tatina pohrať, najmä cez víkend, ale spať chce doma u maminy. Obe deti záverom dodali, že chcú bývať s maminkou, so starým otcom zo I. a tetou F. sa stretávať nechcú. Následne dňa 27.10.2020 bola vykonaná návšteva v domácnosti otca na adrese Y. XX/A, A. - H., kde sa otec od 13.01.2020 zdržiava. Jedná sa o dvojpodlažný rodinný dom novostavbu, ktorý je vo vlastníctve otca. Domácnosť je udržiavaná v poriadku a čistote. Maloleté deti majú vlastné izby s vlastnými lôžkami a všetkým potrebným pre deti v ich veku. Otec uviedol počas tejto návštevy, že nemá žiadne informácie o maloletých, ani dištančnou formou cez videohovory. Kontakt s deťmi nemá ani starý otec, ani nikto z jeho rodiny. Matka zablokovala akékoľvek možnosti komunikácie. Súd zistil, že matka maloletých detí je zamestnaná u zamestnávateľa M. K., s.r.o., A.. Za rok 2019 mala priemerný čistý mesačný príjem 574,63 Eur, za rok 2020 mala priemerný čistý mesačný príjem v sume 452,53 Eur, za január 2021 mala príjem v sume 178,15 Eur. Od 11.01.2021 poberá ošetrovné, v januári 2021 v sume 277,40 Eur, vo februári 369,80 Eur. Poberá rodinné prídavky na dve maloleté deti 2x 25,50 Eur. Matka vlastní byt na sídlisku J. O. v A., ktorý prenajíma. Nájomcovia sa zaviazali, že za prenájom bytu budú platiť nájomné 450,- Eur mesačne, z čoho zálohové platby za služby spojené s užívaním bytu sú v sume 150,- Eur. Otec maloletých detí je zamestnaný ako odborný referent - informatik v J. O. N., a.s., G.. Za obdobie, roka 2020 mal priemerný čistý mesačný príjem 1.462,24 Eur, za január a február roka 2021 1.388,93 Eur. Okrem toho poberá čiastočný invalidný dôchodok v sume 202,50 Eur mesačne. Je dlhodobo liečený pre diabetes mellitus I. typu. Maloletý V. navštevuje v školskom roku 2020/2021 4. ročník Základnej školy N. v A. a D. druhú triedu tej istej základnej školy. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 121 CMP, § 78 ods. 1, § 24 ods. 4, § 62, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, článku 24 Charty základných práv Európskej únie, a § 82 ods. 6 Trestného poriadku. V čase predchádzajúceho rozhodovania súdu, kedy boli upravené práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom rozsudkom zo dňa 25.11.2019 mal maloletý V. 8 rokov 4 mesiace, navštevoval tretiu triedu základnej školy, krúžok tenisu, vybijanej na základnej škole. Bol zdravý, sledovaný v očnej ambulancii. Jeho výdavky boli bežné veku primerané. Maloletá D. mala 6 rokov 10 mesiacov, navštevovala prvú triedu základnej školy. Bola zdravá, jej výdavky boli bežné veku primerané. Navštevovala krúžok tenisu a gymnastiky. Matka bola zamestnaná u zamestnávateľa M. s priemerným čistým mesačným príjmom 573,96 Eur, poberala rodinné prídavky na dve deti 48,68 Eur. Otec maloletých detí bol zamestnaný u J. O. N. a.s. s priemerným čistým mesačným príjmom 1.416,- Eur, uplatňoval si daňový bonus na dve maloleté deti v sume 44,34 Eur a poberal čiastočný invalidný dôchodok 191,70 Eur mesačne. V súčasnosti sú obe maloleté deti staršie, maloletý V. navštevuje v školskom roku 2020/2021 štvrtý ročník základnej školy, je zdravý, nosí okuliare lebo je tupozraký, neužíva žiadne lieky. Maloletá D. má t.č. 8 rokov 2 mesiace, v školskom roku 2020/2021 navštevuje druhý ročník základnej školy, navštevuje on-line krúžok baletu a hru na husle. Je zdravá, jedenkrát štvrťročne navštevuje logopedickú ambulanciu. Neužíva žiadne lieky. Súd dokazovaním zistil, že matka je rozvedená, má dve vyživovacie povinnosti, jej zdravotný stav je dobrý, je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 509,- Eur. Od 11.01.2021 doposiaľ je s maloletými deťmi na pandemickej OČR. Bolo je vyplatené ošetrovné v januári 277,40 Eur, vo februári 369,80 Eur, doučuje španielsky jazyk, teraz má jednu študentku, privyrobí si tak 20,- Eur mesačne. Poberá rodinné prídavky na dve deti, od februára 2021 si uplatňuje aj daňový bonus, ktorý jej bude vyplácaný jedenkrát ročne. Vlastní dve osobné motorové vozidlá Audi A5 a Peugeot 406 (rok výroby

1999). Je vlastníčkou trojizbového bytu v A., ktorý prenajíma. Súd sa nestotožnil s jej tvrdením, že za prenájom nemá žiaden príjem, z nájomnej zmluvy jednoznačne vyplývalo dohodnuté nájomné 450,- Eur, z čoho suma 150,- Eur sa uhradza za zálohové platby a zvyšok je nájomné. Spolu s otcom maloletých detí vlastní rodinný dom v S., v ktorom aj s deťmi býva. Otec maloletých detí je rozvedený, má dve vyživovacie povinnosti, je diabetik, užíva lieky a inzulín si dávkuje diabetickou pumpou. Zo zdravotným stavom má zvýšené výdavky na úhradu liekov a zdravotníckych pomôcok. Je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom za rok 2020 1.462,24 Eur a za január a február 2021 1.388,93 Eur, poberá čiastočný invalidný dôchodok 202,50 Eur. Do januára 2021 si uplatňoval aj daňový bonus. Vlastní rodinný dom v S. spolu s matkou maloletých detí. Ďalej je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX (zastavaná plocha, nádvorie, záhrada) nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, č. XXX, č. XXX, č. XXX, č. XXXX (orná pôda trvalý trávnatý porast v k.ú. L.), výlučným vlastníkom nehnuteľností na LV č. XXXX (trvalý trávnatý porast v k.ú. L.) a na LV č. XXXX (rodinný dom- byt A, zastavaná plocha a nádvorie, záhrada v k.ú. A.). Je tiež vlastníkom motocyklu R1200GS Adv. s ev.č. SA 941DD. Býva sám v bytovej jednotke v rodinnom dome na adrese Y. XXA, A., časť H.. K výdavkom otca maloletých detí patria aj výdavky na štúdium na STU v Bratislave, kde študuje dennou formou odbor investičné plánovanie v priemyselnom podniku. Za oba semestre akademického roka uhradza sumu 1.200,- Eur. Plní si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom v sume 55,- Eur na V. a 45,- Eur na D.. Takéto výživné matke uhradza od podania návrhu na súd. Deťom platí sporenie v sume 25,- Eur. Matke maloletých detí prispieva sumou 25,- Eur na preddavkovú platbu na elektrickú energiu v domácnosti, v ktorej žije matka s deťmi. Uhradza platby za internet v domácnosti matky a maloletých detí a 30,- Eur za nedoplatok za dodávku plynu. Pri určení zmeny výchovného prostredia, v ktorom budú maloleté deti vychovávané, súd vychádzal z uznesenia Okresného súdu Galanta, sp.zn. 1Tp/4/2020 zo dňa 13.03.2020. V prípravnom konaní tu bolo otcovi maloletých detí uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze styku ako aj v zákaze úmyselne sa priblížiť k matke aj k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. V dôsledku toho nie je možné vykonávať striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov o maloleté deti tak, ako bola schválená na čas po rozvoze manželstva. Nie je možné, aby vo vymedzených týždenných intervaloch v rámci striedavej starostlivosti sa staral otec o maloleté deti. Uvedené obmedzenie vylučuje otca maloletých detí z možností osobnej starostlivosti a realizácia striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov sa stala nerealizovateľná. Za tejto situácie bolo nevyhnutné zveriť obe maloleté deti do výlučnej osobnej starostlivosti ich matky, aby bola zabezpečená starostlivosť o ne s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých a stabilizácia výchovného prostredia. Je v záujme detí, aby vyrastali v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie, harmónie, aby ich vývoj a výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju ich osobností, nadania a rozumovaných a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju. Súd mal za to, že v aktuálnej situácii tento záujem maloletých detí bude plne zabezpečený zverením detí do osobnej starostlivosti ich matky. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z veku a odôvodnených potrieb detí, ako aj z možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov. Určil výživné na každé z maloletých detí sumou 150,- Eur mesačne od podania návrhu, t.j. od 28.04.2020. Pri schopnostiach a možnostiach povinného rodiča vychádzal z jeho priemerného čistého mesačného príjmu, ktorý bol za rok 2020 v sume 1.462,24 Eur a za prvé dva mesiace roku 2021 v sume 1.388,93 Eur, pričom prihliadol aj na to, že otec poberá čiastočný invalidný dôchodok 202,50 Eur. Podľa ustálenej súdnej praxe je možné postihnúť výživným príjem povinnému rodičovi v rozsahu 20% z jeho čistého mesačného príjmu, pričom tento predstavoval sumu 327,57 Eur na obe maloleté deti. Obaja rodičia nemajú okrem maloletých detí inú vyživovaciu povinnosť. Po vyhodnotení aj ostatných majetkových pomerov otca, ktorý je spoluvlastníkom nehnuteľností rodinného domu, vlastníkom ďalšieho rodinného domu ako aj viacerých nehnuteľností (orná pôda, trvalý trávnatý porast) súd mal za to, že výživné vo výške 150,- Eur na jedno dieťa je adekvátne. Matka svoju vyživovaciu povinnosť čiastočne kompenzuje práve osobnou starostlivosťou, ktorú maloletým deťom poskytuje. Ak matka na výživu maloletého V. prispeje sumou 94,- Eur na výživu dieťaťa, bude mať mesačne k dispozícii sumu vo výške 293,- Eur, čím vznikne zatiaľ dostatok finančných prostriedkov na krytie osobných potrieb dieťaťa, ktoré sú aktuálne vo výške 293,- Eur a zahŕňajú stravu a hygienické potreby v sume 170,- Eur, oblečenie a obuv 50,- Eur, paušál na telefón 20,- Eur, vitamíny v sume 5,- Eur a pomernú časť výdavkov na bývanie v sume 48,23 Eur. Ak matka na výživu maloletej D. prispeje mesačne sumou 88,- Eur, na výživu maloletej bude mať mesačne k dispozícii sumu 287,23 Eur, čím vznikne zatiaľ dostatok finančných prostriedkov na krytie osobných potrieb dieťaťa, ktoré sú aktuálne vo výške 287,23 Eur a zahŕňajú stravu a hygienické potreby 170,- Eur, oblečenie a obuv 40,- Eur, krúžok baletu 24,- Eur, vitamíny, krémy na ruky 5,- Eur, pomernú časť výdavkov na bývanie 48,23 Eur. Nakolko otcovi maloletých detí vznikol dlh na výživnom za obdobie od 24.08.2020 do 31.03.2021 na maloletého V. 648,72 Eur (mal zaplatiť 1.088,72 Eur, zaplatil 440,- Eur, čo je 8 mesiacov po 55,- Eur), na maloletú D. vo

výške 728,72 Eur (mal zaplatiť 1.088,72 Eur, zaplatil 360,- Eur za 8 mesiacov po 45,- Eur). V súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP, súd povolil otcovi tento dlh zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 60,- Eur až do zaplatenia spolu s bežným výživným. Ďalej súd posúdil vec právne podľa § 28, § 38, § 39 Zákona o rodine. Rodičovské práva a povinnosti majú rodičia len vo vzťahu k maloletým deťom a vznikajú priamo zo zákona narodením dieťaťa. Maloletým deťom zákon poskytuje špeciálnu ochranu. Je nevyhnutné zabezpečiť im vo všetkých uvedených oblastiach pomoc až do nadobudnutia plnoletosti. Túto úlohu plnia bežne rodičia v rámci komplexu rodičovských práv a povinností. Najvyšším princípom rodičovských práv a povinností je záujem dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia v rovnakom rozsahu. Súd nezistil existenciu hmotnoprávnych podmienok na pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností otcovi detí. Použitie tohto opatrenia sa neodôvodňuje vinou rodiča ale záujmami detí. Preto nie je nevyhnutné, aby súd rodičovské práva a povinnosti pozastavil, hoci ich rodič po určitú dobu nemôže objektívne vykonávať, ako je tomu v predmetnej veci. Súd nerozhodol ani o obmedzení výkonu rodičovských práv otcovi v časti jeho styku s deťmi, nakoľko nevzhliadol naplnenie hmotnoprávnych podmienok v zmysle § 38 ods. 2 Zákona o rodine. Preto súd návrh matky maloletých na pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností otcovi, prípadne obmedzenie výkonu rodičovských práv otcovi maloletých zamietol ako nedôvodný. Pokiaľ ide o styk otca s maloletými deťmi, tento je v akomkoľvek rozsahu a v akejkoľvek forme aktuálne nerealizovateľný, nakoľko v prípravnom konaní bolo uznesením súdu prvej inštancie uložené obmedzenie otcovi spočívajúce v zákaze jeho styku ako aj v zákaze úmyselne sa priblížiť k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, pričom toto uznesenie je stále platné. Súd zamietol návrh na prerušenie konania, nakoľko mal za to, že v poručenských konaniach, ktoré sú ovládané zásadou hospodárnosti a zásadou konať bez zbytočných prieťahov, nebolo možné konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania, v ktorom bude trestný súd v rámci svojej výlučnej právomoci rozhodovať o vine a treste, resp. nevine otca detí s poukazom na to, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podal odvolanie otec maloletých detí. Uviedol, že má za to, že súd má konať zdržanlivo, obzvlášť pokiaľ obe zúčastnené strany zhodne požadujú prerušenie konania. Súd neodôvodnene zamietol jeho návrh na prerušenie konania a to napriek tomu, že prerušenie navrhovala aj matka maloletých detí. Má za to, že sú mu aj jeho deťom dlhodobo odopierané ústavné práva a to uznesením, sp.zn. 1Tp/4/2020. Súd opakovane nebral do úvahy ústavné právo na osobnú slobodu, ktorú maloleté deti bez pochyby vyjadrili pred pracovníkmi úradu, keď sa vyjadrili, že sa s ním chcú stretávať a chcú, aby to bolo ako predtým v týždňových intervaloch. Napriek uvedenému je starostlivosť o deti zabezpečená predbežným opatrením. Preto nebolo potrebné otvárať konanie o zverenie detí do starostlivosti jedného z rodičov. V krátkej dobe môže dôjsť k zrušeniu uznesenia a konanie o zverenie detí sa tak bude musieť zopakovať. Súd prvej inštancie vo výroku o nedoplatku na zročnom výživnom započítal dobrovoľne zasielané platby na účet matky priamo označené ako výživné, no nezohľadnil a nezapočítal príspevky, ktoré zasielal na účet matky ako príspevok na domácnosť, čím dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko dobrovoľne uhradil 50% réžie domácnosti na adrese S. XXX ako pomernú časť výdavkov na bývanie za maloleté deti. Túto domácnosť od decembra 2019 neobýva. Týmto súd nesprávne vyčíslil vzniknutý dlh na výživnom. Ako otec má len ten najlepší záujem o duševné zdravie a fyzické zdravie a rozvoj detí. Síce mu nie je umožnený v súčasnosti styk, avšak napriek tomu maloletým deťom zasiela k rukám matky nielen dobrovoľné výživné v maximálnej výške, akú mu jeho momentálny finančný stav dovoľuje, ale uhradil aj náklady spojené s ich dištančným vzdelávaním. K rukám matky uhradil 50% zálohových platieb za elektriku, poplatky na ZRPŠ, nedoplatky za dodávku zemného plynu. Stále v plnej výške uhradil splátky spotrebného úveru čerpaného počas manželstva za účelom nadobudnutia motorového vozidla, ktoré využíva výlučne matka. Matke v prospech maloletých detí uhradil dostatočnú finančnú čiastku spojenú s nákladmi na stravu, svetlo, teplo domova. Fakt, že táto suma bola dostačujúca, potvrdzuje vo výpovediach aj matka maloletých, ktorá pred opatrovníkom uviedla, že jej ani deťom momentálne nič nechýba. Jeho mesačné výdavky sú celkovo v sume 1.264,- Eur a to lieky a zdravotné pomôcky 239,- Eur, splátka hypotekárneho úveru 426,49, Eur, splátka spotrebného úveru 267,79 Eur, elektrická energia 100,- Eur, vodné a stočné 25,- Eur, internetové pripojenie 25,- Eur, náklady s cestovaním 180,- Eur. V uvedenej sumárnej sume nie sú zahrnuté bežné platby a dane spojené s domácnosťou, strava, ošatenie, zvýšené náklady na stravovanie spojené s kompenzáciou pokročilého štádia chronického ochorenia diabetes. Má za to, že stanovené výživné je neprimerane vysoké, pre jeho osobu likvidačné a na zdraví ohrozujúce. Jediné, čoho sa z jeho mesačného rozpočtu môže vzdať, sú zdravotnícke pomôcky vo forme senzorov na kontinuálne meranie glykémii, ktoré mu pri akútnom stave v samostatnom bývaní môžu pri hypoglykémii zachrániť život. Súd nebral na zreteľ a nezohľadnil dohodu o rozvoze manželov, v ktorej je

jasne zrejmé, že bývalej manželke zostal rodinný dom s príslušenstvom, ktorý nadobudli spoločne počas manželstva. Súd sa nezaujímal o názor maloletých detí, absolútne nezohľadnil ich pocity, požiadavky uvedené pred opatrovníkom. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výrokoch I., II., III., V., VI., zrušil a sám vo veci rozhodol.

3. Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že skutočnosti uvedené v odvolaní sú nerelevantné a napadnutý rozsudok je zákonne vecne správny. Súd rozhodnutie náležite odôvodnil, preto navrhla tento potvrdiť.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento oprávny prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správny.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 21P/130/2020 je zmena úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom V. H., nar. XX.XX.XXXX a D. H., nar. XX.XX.XXXX na základe návrhu matky, ktorá žiada maloleté deti zveriť do svojej osobnej starostlivosti a otcovi určiť výživné 150,- Eur mesačne na každé maloleté dieťa s účinnosťou od podania návrhu a pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností otca maloletých detí k obojm maloletým deťom.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi maloletých detí určil výživné v sume 150,- Eur na každé maloleté dieťa, zároveň určil ročné výživné za čas od 24.08.2020 do 31.03.2021 na maloletého V. 648,72 Eur a maloletú D. 728,70 Eur, ktoré povolil otcovi zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 60,- Eur až do zaplatenia spolu s bežným výživným, vo zvyšnej časti návrh matky maloletých detí zamietol, čím zmenil rozsudok OS Galanta, č.k. 19P/120/2019-73, zo dňa 25.11.2019 v časti osobnej starostlivosti o maloleté deti a v časti výživného a tiež zamietol návrh na prerušenie konania

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie náležite logicky aj presvedčivo zdôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

8. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd dopĺňa iba nasledovné: vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá dovtedy, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Ak si rodičia túto svoju zákonnú povinnosť neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Právo na výživné sa nepremičuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie správne určil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletým deťom. Správne určil aj počiatok vyživovacej povinnosti a to odo dňa začatia súdneho konania v súlade so zákonom. Pokiaľ sa týka výšky vyživovacej povinnosti, tak ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu je, že príjem otca možno postihnúť výživným v rozsahu 20 až 30%. V danej veci otec maloletých detí dosahuje mesačný príjem zo svojho pracovného pomeru spolu s invalidným dôchodkom vo výške 1.590,- Eur, takže výška výživného určená sumou 150,- Eur na každé maloleté dieťa je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu, ale tiež je aj primeraná odôvodneným potrebám maloletých detí, ako aj schopnostiam a možnostiam otca maloletých detí. Otec maloletých detí pokiaľ prispeje na výživu detí sumou 300,- Eur mesačne, z jeho mesačného príjmu mu ešte na úhradu nákladov spojených s jeho výživou zostane suma 1.290,- Eur, ktorá je postačujúca. Tvrdenia otca ohľadne jeho výdavkov a to uhrádzanie úverov aj za matku, nie je možné zohľadniť v tomto konaní (toto môže byť predmetom vyporiadania medzi rodičmi maloletých detí), takisto úhrada časti nákladov za elektriku v domácnosti matky je inou pohľadávkou, preto ju súd správne nezapočítal pri určení nedoplatku. Na úspory otec prispieval dobrovoľne, no sumy, ktoré posielal

na výživné 45 a 55 Eur boli nedostatočné a platenie úspor sa určuje v prípadoch, ak príjem a životná úroveň povinného rodiča dovoľuje prispievať viac ako sú vyčíslené potreby dieťaťa, peniaze určené na úspory sú uložené, matka ich nemohla použiť na zabezpečenie výživy a každodenných potrieb detí, preto súd správne tieto nezapočítal pri určení výšky nedoplatku. Odvolací súd dáva do pozornosti, že vyživovacia povinnosť je prvoradá a má prednosť pred ostatnými pohľadávkami povinného rodiča, ktoré si otec musí rozvrhnúť tak, aby mu zostali potrebné financie na výživné pre maloleté deti. Maloleté deti, pokiaľ každé dostane 150,- Eur od otca, 25,- Eur rodinný prídavok, aspoň 50,- Eur od matky, ktorá zatiaľ vzhľadom k veku maloletých kompenzuje svoju vyživovaciu povinnosť z časti osobnou starostlivosťou, budú mať dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie výdavkov spojených s výživou a výchovou a to aj s prihliadnutím na ich vek a skutočnosť, že matkou boli prezentované len bežné výdavky spojené s ich výživou.

9. Pokiaľ sa týka starostlivosti o maloleté deti, tu mal odvolací súd za to, že správne súd prvej inštancie tieto zveril do osobnej starostlivosti matky, čo aj správne odôvodnil a to s prihliadnutím na uznesenie Okresného súdu Galanta, sp.zn. 1Tp/4/2020, zo dňa 13.03.2020, ktorým bolo otcovi uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze styku ako aj v zákaze úmyselne sa priblížiť k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. Predmetné uznesenie je stále platné, takže v prípade, ak má otec zakázaný styk s maloletými deťmi a zakázané priblížiť sa k nim na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, nie je možné, aby deti zostali v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, preto bolo potrebné maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, ktorá má k výchove maloletých detí vytvorené vhodné podmienky a riadnu starostlivosť maloletým deťom aj poskytuje.

10. Pokiaľ sa týka zamietnutia návrhu, tak súd v odôvodnení uviedol, že z dôvodu uvedeného uznesenia súdu sp.zn. 1Tp/4/2020 bolo nerealizovateľné v akejkoľvek forme upraviť styk otca s maloletými deťmi. Preto zamietol aj návrh na úpravu styku otca s maloletými. Otec sa v zamietajúcej časti neodvolal. Odvolací súd tu však má tiež za to, že úprava styku nie je možná, nakoľko v trestnom konaní bolo otcovi uložené obmedzenie vo forme zákazu styku, ktoré je doposiaľ stále platné, pričom dôvody tohto obmedzenia boli v uznesení o jeho uložení uvedené.

11. Odvolací súd mal tiež za to, že súd prvej inštancie správne neprerušil predmetné konanie do skončenia konania vedeného na OS Galanta pod sp.zn. 1Tp/4/2020. Vo veci starostlivosti o maloleté deti boli po vydaní uznesenia v trestnej veci síce upravené práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom formou neodkladného opatrenia, ktoré má však len dočasný charakter. Matka maloletých podala riadny návrh na úpravu rodičovských práv a povinností a odvolací súd je jednoznačne názoru, že je v záujme maloletých detí, aby boli riadne upravené rodičovské práva a povinnosti. V prípade, ak bude predmetné trestné konanie skončené, podľa jeho výsledku majú rodičia, pokiaľ sa podstatným spôsobom zmenia pomery, možnosť podať návrh na zmenu výchovného prostredia.

12. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II., III., V., VI. a v závislom výroku VII. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

14. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).